

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Cdo/45/2018
Identifikačné číslo spisu: 7214211936
Dátum vydania rozhodnutia: 23.04.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Machyniak
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:7214211936.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci navrhovateľky U. U., narodenej XX. X. XXXX, bývajúcej v V., F., proti povinnému (otcovi) E. U., narodenému X. XX. XXXX, bývajúcemu v W., H., F., zastúpenému spoločnosťou JUDr. Ján Cáfal, advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom v Košiciach, Murgašova 3, IČO: 45 607 338, v mene ktorej ako konateľ koná advokát JUDr. Ján Cáfal, o zvýšenie výživného plnoletej osoby, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 15C/74/2014, o dovolaní povinného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 26. januára 2017 sp. zn. 7Co/24/2016, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 26. januára 2017 sp. zn. 7Co/24/2016 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) zhora označeným uznesením odmietol odvolanie povinného, podané proti rozsudku Okresného súdu Košice II (ďalej len „súd prvej inštancie“) zo 16. decembra 2015 č. k. 15C/74/2014-175, ako oneskorene podané a zároveň rozhodol o trovách konania. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie bol povinnému doručený dňa 2. februára 2016. Posledným dňom na podanie odvolania bol 17. február 2016. Keďže povinný odovzdal odvolanie orgánu s povinnosťou ho doručiť dňa 27. februára 2016, podal ho po uplynutí zákonnej pätnásťdňovej lehoty, t. j. oneskorene.

2. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal povinný dovolanie. Dovolanie odôvodnil dovolacím dôvodom podľa § 431 zákona č. 160/2015 Z. z., Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“ alebo „Civilný sporový poriadok“) tvrdiac, že súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces [§ 420 písm. f) C. s. p.]. Namietal, že dátum, z ktorého vychádzal odvolací súd, je len dátumom odovzdania zásielky na poštovú prepravu a nie dátumom prevzatia zásielky. Rozsudok súdu prvej inštancie mu bol doručený dňa 18. februára 2016. Odvolací súd preto pochybil, keď jeho odvolanie odovzdané orgánu s povinnosťou ho doručiť 27. februára 2016 považoval za oneskorene podané. Žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) uznesenie

odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3. Navrhovateľka sa vo vyjadrení ku skutočnostiam, ktoré povinný opísal v dovolaní, nevyjadrila.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podal účastník konania, v ktorého neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpený advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že dovolanie povinného je podľa § 420 písm. f) C. s. p. prípustné a súčasne tiež dôvodné.

5. V danom prípade bolo dovolanie podané po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok. Najvyšší súd preto podmienky, za ktorých možno podať dovolanie, posudzoval podľa právnej úpravy účinnej od uvedeného dňa, t. j. podľa Civilného sporového poriadku.

6. Podľa § 419 C. s. p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

7. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné a podmienky prípustnosti dovolania, sú uvedené v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p. V preskúmvanej veci povinný odôvodňoval prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) C. s. p.

8. Pokiaľ ide o povinným uplatnenú vadu zmätočnosti podľa ustanovenia § 420 písm. f) C. s. p. najvyšší súd uvádza, že podľa vyššie označeného zákonného ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť taký nesprávny postup súdu, ktorý sa prejavuje v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, vymykajúcich sa nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca. Podstatou tohto práva je zabezpečiť fyzickým a právnickým osobám možnosť domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty, ktoré im právny poriadok priznáva.

9. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu vychádzala pred účinnosťou Civilného sporového poriadku zo záveru, že o odňatie možnosti konať pred súdom (vo význame znemožnenia realizácie procesných oprávnení účastníka občianskoprávneho konania) ide tiež v prípade postupu súdu, ktorým sa z určitého dôvodu odmietne zaoberať meritom veci (odmietne podanie alebo konanie zastaví alebo odvolací súd odmietne odvolanie), hoci procesné predpoklady pre taký postup nie sú dané (R 23/1994).

10. V nadväznosti na uvedené je podľa dovolacieho súdu potrebné aj za účinnosti Civilného sporového poriadku dospieť k záveru, že pod nesprávny procesný postup znemožňujúci strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, treba zahrnúť aj prípady, kedy odvolací súd odmietne odvolanie strany ako oneskorene podané, hoci pre takéto rozhodnutie nie sú splnené zákonné podmienky (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 32/2017, 4 Cdo 127/2017, 6 Cdo 1/2017, 8 Cdo 35/2017).

11. Povinný odôvodnil porušenie práva na spravodlivý proces tým, že odvolací súd nesprávne považoval dátum odovzdania zásielky súdom prvej inštancie na poštovú prepravu za dátum prevzatia zásielky povinným, a teda nesprávne posúdil podmienku včasnosti podania odvolania.

12. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá C. s. p. právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

13. Podľa § 204 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ako zákona účinného v čase podania odvolania - ďalej len Občiansky súdny poriadok) platilo, že odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

14. Z citovaného ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že údaj o doručení rozhodnutia strane sporu je dôležitý pre správne určenie začiatku plynutia odvolacej lehoty a v konečnom dôsledku posúdenia včasnosti podania opravného prostriedku. Tento údaj je nevyhnutnou náležitosťou doručenky, ktorá preukazuje, že doručenie rozhodnutia bolo vykonané v súlade so zákonom. Len riadne a predpisom vyhovujúce doručenie rozhodnutia má ten dôsledok, že odvolacia lehota začne plynúť osobe, ktorej je rozhodnutie doručované (R 19/1968). V prípade absencie dátumu prevzatia rozhodnutia stranou sporu je potrebné, aby súd tento údaj dodatočne zistil. V prípade pochybností nie je možné skonštatovať bez ďalšieho oneskorenosť podania opravného prostriedku.

15. V preskúmvanej veci bol doručovanou písomnosťou rozsudok súdu prvej inštancie zo 16. decembra 2015 č. k. 15C/74/2014-175. Z doručenky pripojenej na č. l. 179, ktorá má preukazovať doručenie rozsudku súdu prvej inštancie povinnému, dátum doručenia chýba. Súd bol preto povinný skúmať, či písomnosť bola povinnému doručená a čas, kedy sa tak stalo, čo súd prvej inštancie na základe pokynu najvyššieho súdu urobil vykonaním reklamácie doručenky. Z odpovede poštového podniku z 15. 3. 2018 založenej na č. l. 258 je zrejmé, že zásielka, obsahom ktorej bol rozsudok súdu prvej inštancie, dorazila do W. dňa 4. februára 2016. Ďalšie informácie o zásielke Poštová správa W. odmietla poskytnúť z dôvodu, že uplynulo 6 mesiacov od podania zásielky. Čas doručenia zásielky povinnému sa reklamáciou zistiť nepodarilo. Uvedené však dostatočne preukazuje, že odvolací súd vychádzal pri posudzovaní dodržania lehoty na podanie odvolania z nesprávneho dátumu, keď za dátum doručenia zásielky povinnému považoval 2. február 2016, čo je dátum odovzdania zásielky na poštovú prepravu. Chyba na doručení spôsobená poštovým podnikom, prípadné pochybenie súdu prvej inštancie, že reklamáciu doručenia písomnosti povinnému neurobil skôr (v 6-mesačnej lehote od jej podania), nemôže byť pričítaná na ťarchu povinného, ktorý sa zákonným spôsobom domáha preskúmania vecnej správnosti rozsudku súdu prvej inštancie v konaní pred odvolacím súdom. V takomto prípade odvolaciemu súdu neostáva iné, než vychádzať z tvrdenia povinného, že zásielka mu bola doručená 18. februára 2016, čo nie je možné vylúčiť a teda, že odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie bolo ním podané v zákonom stanovenej lehote.

16. Na základe zhora uvedeného možno uzavrieť, že ak odvolací súd odvolanie povinného odmietol ako oneskorene podané, ide o závažné pochybenie, ktoré znemožnilo povinnému uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) C. s. p. Dovolanie povinného je preto v zmysle citovaného ustanovenia prípustné a zároveň aj dôvodné. Najvyššiemu súdu neostalo iné, než napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 v spojení s § 450 C. s. p.).

17. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania a tiež dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

18. Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.